

Na każdej polskiej monecie okolicznościowej znajdują się:

- nominal
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: www.nbp.pl/monety

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerami tel. 22 185 91 59 oraz 22 185 13 03.

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

27 lutego 2019 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzić do obiegu zestawy monet złotych i srebrnych o nominałach 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr, 1 zł, 2 zł, 5 zł „100 lat złotego”.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: www.nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość pieniądza

NBP

Narodowy Bank Polski

Sejm Ustawodawczy 1919–1922

Monety okolicznościowe

Sejm Ustawodawczy 1919–1922

10 lutego 1919 r. po raz pierwszy w niepodległej Polsce zebrał się Sejm. Przemawiający z tej okazji Naczelnik Państwa Józef Piłsudski stwierdził: „W tej godzinie wielkiego serc polskich bicia czuję się szczęśliwym, że przypadł mi zaszczyt otwierać Sejm polski, który znowu będzie domu swego ojczystego jedynym panem i gospodarzem”.

Liczba posłów zmieniała się kilka razy, co wynikało z kształtowania się granic i przeprowadzania dodatkowych wyborów na niektórych ziemiach granicznych. Finalnie, w marcu 1922 r. w Sejmie zasiadło 432 posłów. Sejm Ustawodawczy odbył 342 posiedzenia, uchwalając 571 ustaw. Ostatnie posiedzenie odbyło się 27 listopada 1922 r.

Dzieło Sejmu Ustawodawczego doprowadziło do scalenia ziem wchodzących wcześniej w skład państw zaborczych i stworzyło filary ustrojowe nowoczesnej demokracji. Ukoronowaniem jego prac było przyjęcie 17 marca 1921 r. Konstytucji, która wprowadzała egalitarny ustrój republiki demokratycznej o parlamentarno-gabinetowym systemie rządów. Odwoływała się do monteskiuszowskiej koncepcji trójpodziału władz. Władzę zwierzchnią przyznawała narodowi.

Na rewersie monety, upamiętniającej 100. rocznicę powołania Sejmu Ustawodawczego, przedstawiono portret Wojciecha Trąpczyńskiego (1860–1953) oraz głowicę jego laski marszałkowskiej.

Trąpczyński był prawnikiem, działaczem Narodowej Demokracji. W okresie zaborów w pruskim Landtagu i niemieckim Reichstagu, dzięki doskonałej znajomości języka i prawa niemieckiego, zasłynął z rzeczowej krytyki antypolskiej polityki rządu. Był członkiem Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu. Został wybrany na marszałka Sejmu Ustawodawczego. Następnie, w latach 1922–1927 pełnił funkcję marszałka Senatu, a później w latach 1928–1935 zasiadał w ławach poselskich.

Portret Trąpczyńskiego jest wzorowany na autolitografii Stanisława Lentza – malarza, portrecisty, ilustratora, profesora warszawskiej Szkoły Sztuk Pięknych. Wizerunek pochodzi z teki „Sejm Ustawodawczy Rzeczypospolitej Polskiej w portretach”, wydanej w 1919 r.

Uwiecznioną na monecie laskę wręczono Wojciechowi Trąpczyńskiemu z okazji imienin, 23 kwietnia 1920 r. Ufundowali ją z własnej inicjatywy posłowie. Laskę projektował Józef Teofil Smoliński – malarz, badacz sztuki, a wykonała ją warszawska firma Grzegorza i Feliksa Łopieńskich.

Na głowicy laski (wzburzone fale morskie) unosi się jednomasztowy korab z żaglem i linami masztowymi (symbol państwa). Zamiast bocianiego gniazda umieszczono wieńiec dębowy (alegoria zwycięstwa), na którym spoczywa orzeł w koronie z rozpostartymi skrzydłami (Orzeł Biały).

8 lutego 2019 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu srebrną monetę o nominale 10 zł „Sejm Ustawodawczy 1919–1922”.

Nominał 10 zł

metal: Ag 925/1000

stempel: lustrzany

średnica: 32,00 mm

masa: 14,14 g

brzeg (bok): gładki

nakład: do 15 000 szt.

Projektant: Urszula Walerzak

Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała Mennica Polska S.A.

Laska marszałkowska była symbolem godności marszałka Sejmu i używano jej przy okazji otwarcia i zamknięcia sesji. Trzykrotne stuknięcie laską symbolizowało trzy stany sejmujące dawnej Rzeczypospolitej: króla, Senat i Izbę Poselską. Laska marszałka Wojciecha Trąpczyńskiego jest na stałe eksponowana w Sejmie.

Na awersie monety wprowadzono – podkreślając ciągłość tradycji parlamentarnych – godła II i III Rzeczypospolitej na tle polskiej flagi oraz napis *Salus rei publicae suprema lex* (Dobro Republiki Najwyższym Prawem). Dewiza, przypisywana Cynceronowi lub Salustiuszowi, była maksymą Sejmu II Rzeczypospolitej. Łacińską sentencję umieszczono nad stołem prezydyjnym w Sali Posiedzeń Sejmu w 1919 r. Pojawiła się także na medalu „Otwarcie Sejmu Ustawodawczego” (aut. Jan Raszka, dat. 1919), oraz na medalu „Rocznica uchwalenia Konstytucji Marcowej, 1922” (aut. Feliks Łopieński, dat. 1922).

Błażej Popławski